

RECHTSTREEKS

MAANDBLAD VOOR EVANGELISATIE EN GELOOFSOPBOUW

DEZE MAAND:

3 VAN DE REDACTIE

Nieuwjaar

4 INLEIDING TOT HET JOHANNES-EVANGELIE

Deel 6

5 IJVERIG IN GOEDE WERKEN

6 PSALM 38

Gebed in zware ziekte

Psalm 38 is de derde van de reeks van zeven zogenaamde boetepsalmen (Ps. 6, 32, 38, 51, 102, 120 en 143). Het opschrift boven de Psalm luidt: 'Gebed in zware ziekte'. David is ernstig ziek en doet een dringend beroep op de HEERE om hem niet langer te straffen voor zijn zonden.

8 HET GETAL 70

9 WOORDSTUDIE

Bidden of wensen, of allebei?

Deze WoordStudie gaat over een woordgroep die zowel bidden als wensen kan betekenen. Hoe kan dat eigenlijk?

10 HET HOOGLIED

Deel 47 - De hoogste taal van de liefde

11 ZORG VOOR ELKAAR

Handelingen 6:1-7

Hoe vaak is in gemeenten de zorg voor weduwen een primaire taak? Hoe vaak richten wij ons juist op het jonge, mannelijke, krachtige, rijke of intellectuele deel van de samenleving en denken daardoor ook de rest van de bevolking als een zegen van de Heer te zullen ontvangen?

COLOFON

Doelstelling

'Rechtstreeks' is een maandblad voor evangelisatie en geloofsopbouw. De apostel Petrus schreef aan de gelovigen destijds: '...groeit op in de genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus' (2 Petr. 3:18). Vanuit de overvloed aan geestelijk voedsel in Gods Woord willen we graag op deze wijze iets uitdelen aan anderen.

Digitaal magazine

'Rechtstreeks' is een digitaal blad, dat u gratis kunt ontvangen, wanneer u zich aanmeldt op:

<https://www.oudesporen.nl/>

Elf keer per jaar wordt dit blad als pdf gepubliceerd. Een pdf is met het programma **AcrobatReader®** (een gratis programma van Adobe) te lezen. Reeds gepubliceerde nummers van 'Rechtstreeks' zijn te downloaden op de site:

<https://www.oudesporen.nl/>

Redactie

Hugo Bouter; Ger de Koning; Gerard Kramer; Jan-Paul Spoor.

Verantwoording

Naast de verantwoordelijkheid die elke auteur heeft voor de artikelen die hij schrijft, is de redactie verantwoordelijk voor publicatie ervan. Dit houdt niet in, dat de redactie het noodzakelijkerwijs 100% eens is met alle gedachten die de auteur in zijn artikelen uit. De lezer wordt aangeraden te doen wat 1 Tessalonicenzen 5:21 ons leert.

Copyright

De meeste artikelen in dit blad zijn auteursrechtelijk beschermd. Verdere openbaarmaking en/of verveelvoudiging daarvan in welke vorm dan ook is slechts toegestaan na toestemming van de redactie.

Correspondentieadres

Gouwestraat 20
4388 RC Oost-Souburg Nederland
Telefoon: (0118) 467462
E-mail: info@oudesporen.nl

VAN DE REDACTIE

NIEUWJAAR

Jan Paul Spoor

Om te beginnen wensen wij u allen een goed en gezegend nieuwjaar toe, en dat de Heer ons ook dit jaar weer zal zegenen met de schatten uit Zijn Woord. Wij zijn blij dat we de afgelopen vijftien jaar op deze manier elf keer per jaar een nummer van Rechtstreeks mochten uitbrengen, en dat er steeds voldoende kopij was om het blad te vullen.

De artikelen hebben vaak niet hetzelfde thema, en we proberen daarmee te bereiken dat er voor elke lezer of lezeres iets is wat de nieuwsgierigheid opwekt. Zoals u ziet, is de lay-out van het blad nu heel anders van opzet geworden.

De inhoudsopgave is naar bladzijde 2 verplaatst, en in de inhoud is wat informatie toegevoegd over het artikel zelf. Als dit uw belangstelling wekt, dan kunt u direct doorklikken naar het betreffende artikel. Aan het eind van de artikelen is een grote punt geplaatst en als u daarop klikt in de pdf, springt u vanzelf terug naar de inhoudsopgave.

Ook de rubriek 'Van de redactie' is verplaatst naar de huidige pagina. Er is een foto toegevoegd van de auteur, zodat u een gezicht erbij ziet. Ik weet niet of de anderen een leuke foto van zichzelf hebben, maar dat zien we tegen die tijd wel.

Het geheel oogt nu wat rustiger dan voorheen, met minder gebruik van kleuren. We hopen hiermee ook tegemoet te komen aan degenen die het blad Rechtstreeks zelf uitprinten en zo hun inktkosten wat te verminderen. Misschien hebt u wel goede opmerkingen over de lay-out, aarzel dan niet om dit naar mij terug te koppelen.

Het is dus een nieuw jaar, een nieuwe jaargang, en een nieuw jasje voor Rechtstreeks; en naar we hopen zullen we nieuwe, verfrissende lessen leren vanuit het Woord. Een heel hartelijke groet namens de redactie. Jan Paul

Advertentie

Zeven facetten van de gemeente van God

volgens de brief aan de Efeziërs

ISBN:

978-94-91797-33-0

Prijs per stuk 4,90
Euro

Vreemd vuur

Over het aanroepen van de Geest, het vallen in de Geest, de doop met vuur, bevrijding van gebondenheid en geestelijke oorlogvoering

ISBN:

978-94-91797-31-6

Leefregels voor christenen,

zoals Paulus die aan ons geeft in Romeinen 12

ISBN:

978-90-70926-69-4

De gebundelde pdf van 2018 is net zoals de vorige jaargangen te downloaden vanaf de site:

<https://www.oudesporen.nl/rechtstreeks/Rechtstreeks2018.pdf>

INLEIDING TOT HET JOHANNES- EVANGELIE

DEEL 6

J.N. Darby

Hoofdstuk 16

In dit hoofdstuk zien we de tegenwoordigheid van de Trooster hier beneden en Zijn werk in de wereld en in de gemeente. Dit staat in contrast met de toestand van de discipelen zelf in een vijandige wereld en in een verblind jodendom. Hun gedachten werden helemaal in beslag genomen door het verlies dat ze zouden lijden door het heengaan van de Heer. Daardoor hadden ze geen oog voor wat God hun in de Persoon van de Trooster zou geven. Maar het heengaan van de Heer zou door de komst van de Heilige Geest ruimschoots worden vergoed.

De Heilige Geest zou aan de wereld het overtuigende bewijs leveren van zonde, van gerechtigheid en van oordeel:

- van *zonde*, en wel vanwege de verwerping van Christus. Want de tegenwoordigheid van de Heilige Geest bewees dat de verworpen Christus was heengegaan naar de Vader;
- van *gerechtigheid*, en wel doordat Christus in de heerlijkheid was opgenomen als blijk van Gods rechtvaardig handelen. En omdat de wereld die Hem had verworpen, Hem niet meer zag; de breuk met de wereld was volkomen;
- maar ook van *oordeel*, omdat de satan die de wereld tegen Christus had aangevoerd, reeds was geoordeeld (16:11; vgl. 12:31). De tegenwoordigheid van de Heilige Geest op aarde was het bewijs dat Christus hem en zijn boosheid had overwonnen. Het oordeel over de wereld stond vast, want haar overste was al geoordeeld.

Verder zou de Trooster de discipelen in de hele waarheid leiden en hun de toekomstige dingen verkondigen. Hij zou de dingen van Christus aan hen meedelen en dit hield in: alles wat de Vader had! Ze waren nu wel bedroefd over het heengaan van de Heer, maar na een korte tijd zouden ze Hem weer zien, namelijk na Zijn opstanding. Dan zouden ze ook hun relatie met de Vader gaan begrijpen. Vooralsnog zouden ze verstrooid worden en Hem alleen laten. Maar de Vader was met Hem; en zij konden goede moed hebben, want Hij had de wereld overwonnen.

Hoofdstuk 17

Hierin vinden we hoe Christus vóór Zijn heengaan tot de Vader bad. In vers 1-5 legt Hij de grondslag voor alles wat Hij te vragen had. Hij bidt om Zijn verheerlijking, omdat Hij de Zoon is en ook omdat Hij het werk heeft volbracht. We

zien hier Zijn nieuwe plaats in de heerlijkheid, op grond van Zijn relatie met de Vader en op grond van Zijn volbrachte werk. Hij werd als Mens verheerlijkt bij de Vader, en door Zijn werk geeft Hij ons ook recht op de plaats die Hij nu inneemt.

Hij heeft macht over alle vlees, om het eeuwige leven te schenken aan allen die de Vader Hem heeft gegeven. Dit is een tweevoudig hoofdschap van de Heer, namelijk over alle mensen, en over allen die de Vader Hem heeft gegeven. Het kenmerk van dit laatste is dat Hij de Zijnen eeuwig leven geeft. De kennis van de Vader en van de Zoon als de Gezondene van de Vader is het eeuwige leven (17:3).

In vers 6-8 vinden we de positie van de discipelen. Christus had de naam van de Vader aan hen geopenbaard. Zo werd de relatie gelegd. Ze erkenden dat Hij alles van de Vader had ontvangen. Dat ging veel verder dan de heerlijkheid die Hij als de Messias van Jahweh kreeg. Alles wat de Vader Hem in Zijn nieuwe positie had meegedeeld, had Hij hun geschonken, zodat ze die positie volledig konden leren kennen en genieten.

In vers 9-13 bidt Hij voor hen, niet voor de wereld. Hij bidt voor hen die de Vader Hem uit de wereld had gegeven, de discipelen. De Heer noemt de volgende motieven: ze zijn van de Vader, want de Vader en de Zoon hebben alles gemeenschappelijk; en de Zoon is in hen verheerlijkt. Het doel van Zijn gebed is dat ze Zijn blijdschap volkomen in zichzelf zouden hebben.

In vers 14-19 krijgen ze Zijn plaats als getuigen tegenover de wereld. Hij had hun het woord (niet de woorden, vs. 8) van de Vader gegeven. Ze bezaten het getuigenis van de Vader, die ze kenden door de Zoon. Doordat ze met de Vader waren verbonden, waren ze niet van de wereld (evenmin als de Zoon). Maar ze zouden niet uit de wereld worden weggenomen. De Vader zou hen bewaren voor de boze en hen voor Zichzelf apart zetten door de waarheid, door Zijn woord. Christus zond hen in de wereld, zoals de Vader Hem in de wereld had gezonden. En als de hemelse Mens zonderde Hij Zichzelf af voor de Vader, opdat de Heilige Geest hen zou afzonderen in de kracht van de waarheid. Deze heiliging vindt dus plaats zowel door het voorbeeld van Christus als door het woord van de Vader; beide zijn de waarheid (vs. 17, 19).

Vanaf vers 20 wordt de kring uitgebreid tot hen die door het woord van de discipelen in Hem zouden geloven. Hij bidt om hun eenheid in de Vader en de Zoon, opdat de wereld zal geloven (vs. 21). Hij heeft hun ook de heerlijkheid gegeven, opdat ze straks één zullen zijn in de openbaring van die heerlijkheid, opdat de wereld Zijn zending zal erkennen (vs. 22-23).

Bovendien wil Hij hen bij Zich hebben, daar waar Hij al vóór de grondlegging van de wereld het voorwerp van de liefde van de Vader was. De Vader had hen lief, zoals Hij Christus had liefgehad. En Christus had hun de Vadernaam bekend gemaakt en Hij zou dat blijven doen, opdat ze zich zouden verheugen in de liefde van de Vader, en Christus in hen zou wonen (vs. 24-26).

**Hij heeft hun ook de
heerlijkheid gegeven,
opdat ze straks één
zullen zijn...**

IJVERIG IN GOEDE WERKEN

Hugo Bouter

'Jezus Christus, die Zichzelf voor ons gegeven heeft, opdat Hij ons van alle wetteloosheid verlost en Zichzelf een eigen volk reinigde, ijverig in goede werken' (Tit. 2:14).

Het doel van de verlossing: ijverig in goede werken

Goede werken vloeien voort uit de verlossing, ze vormen niet de grondslag ervan. Wij zijn verlost *om* goede werken te verrichten, maar niet om daardoor gered te worden en zo onze behoudenis te verdienen. De verlossing, het heil, de redding van zonde en schuld is alleen mogelijk door het werk van Christus, zoals de apostel Paulus ook betoogt in Titus 2. Het is Gods gave.

De heilbrengende genade van God is in Christus aan ons verschenen en leert ons als gelovigen de goede houding te bepalen ten aanzien van het verleden, het heden en de toekomst (Tit. 2:11-13). Zoals het volk Israël tot God was gebracht door de verlossing uit Egypte, de doortocht door de Schelfzee en het verbond bij de berg Sinai, zo zijn wij als nieuwtestamentische gelovigen het eigendom van Christus geworden door Zijn verlossingswerk, opdat wij Hem als een eigen volk zouden dienen (Ex. 19:4-6; Tit. 2:14).

De goede werken die wij mogen en moeten verrichten, zijn geen werken in gerechtigheid, die wij hebben gedaan (Tit. 3:5). Het zijn de goede werken die God tevoren heeft bereid, opdat wij daarin zouden wandelen (Ef. 2:10). Het zijn de werken van het geloof, zoals Abraham en Rachab die hebben verricht (Jak. 2). En wij worden ertoe opgeroepen *ijverig* hierin te zijn.

Een goed werk aan Mij

Matteüs 26; Marcus 14; Johannes 12

Als discipelen van de Heer kunnen wij echter ook een goed werk aan *Hemzelf* verrichten, zoals we zien bij de zalving in Betanië. Kennelijk is dit een heel bijzonder voorbeeld van een goed werk: niet tegenover één van onze naasten, maar tegenover de Heer Zelf. De zalving door Maria getuigde van haar grote liefde voor Hem, maar ook van inzicht in de gevaarlijke situatie waarin Hij verkeerde. Zij realiseerde zich dat de Heer zou worden gedood en begraven, en dat dit ook op korte termijn ging gebeuren. Nu Hij nog bij Zijn discipelen was, wilde zij Hem eren en Hem zalven met het oog op Zijn begrafenis.

Dat voorbeeld mogen wij ook navolgen. Wij 'zalven' onze Heer door Hem te eren met onze liederen en gebeden en onze aanbidding voor Hem uit te spreken, en die ook concreet te maken in ons gedrag en onze daden. Een goed werk aan *Hemzelf* spreekt dus van aanbidding en toewijding voor Hem. Zijn heerlijke Persoon staat dan centraal in ons

denken en doen. Dit gebeurt o.a. bij de viering van het Avondmaal, waarbij wij Zijn dood gedenken.

Het goede deel kiezen

Lucas 10

Dat Maria van Betanië een volgeling van Christus was, een discipelin, blijkt wel uit het feit dat zij evenals de twaalfen als een leerling haar plaats innam aan de voeten van de Heer en naar Zijn woord luisterde. Dit was het goede deel dat zij had gekozen, dat eeuwigheidswaarde had en niet van haar zou worden weggenomen. Die verzekering gaf de Heer haar.

Het staat hier tegenover de goede werken en de dienst van haar zuster Marta (Luc. 10:38-42). Dat was op zichzelf niet verkeerd, en ook nuttig en nodig, maar het dienen moet niet centraal komen te staan in ons leven. De Heer Zelf en Zijn Woord gaan daar bovenuit. In Johannes 12 zijn de dingen meer in evenwicht en hebben we in Lazarus, Marta en Maria een prachtig beeld van resp. gemeenschap, dienst en aanbidding rond de Persoon van de Heer.

Overvloedig in goede werken en weldaden

Handelingen 9

Hier in het boek Handelingen lezen wij over een andere discipelin, die uitblonk in het doen van goede werken en weldaden. Het gaat om Tabita (Aramees) of Dorkas (Grieks), dat betekent 'gazelle'. Zij draagt als enige in het Nieuwe Testament openlijk de benaming 'discipelin' (Hand. 9:36). Hier hebben wij een opmerkelijk voorbeeld van het ijverig zijn in goede werken, het dienen van anderen met onze gaven en mogelijkheden.

We zouden nu zeggen dat Dorkas een soort naaiatelier had ten behoeve van de arme gelovigen, vooral de vele weduwen die er toen waren. Met haar vaardige hand voorzag zij in de nood die er was en maakte zij onderkleden en mantels voor hen (Hand. 9:39). Evenals Lazarus door de Heer uit het graf werd geroepen, werd Dorkas door een kort bevel van de apostel Petrus weer tot leven gewekt. Zij was vooralsnog onmisbaar voor de jonge gemeente in Joppe, en door haar opwekking uit de dood kwamen ook velen tot geloof in de Heer. Hij kreeg de eer voor dit machtige wonder (Hand. 9:42). Ongetwijfeld ging Dorkas door met het verrichten van de goede werken en weldaden, die ze voorheen ook al had gedaan. Tot zegen van haar medegelovigen.

PSALM 38

GEBED IN ZWARE ZIEKTE

Peter Cuijpers

Psalm 38 is de derde van de reeks van zeven zogenaamde boetepsalmen (Ps. 6, 32, 38, 51, 102, 120 en 143). Het opschrift boven de Psalm luidt: 'Gebed in zware ziekte'. David is ernstig ziek en doet een dringend beroep op de HEERE om hem niet langer te straffen voor zijn zonden.

Voordat we dieper op deze Psalm ingaan, is het goed te vermelden dat David hier zelf tot de conclusie is gekomen dat zijn ziekte het gevolg was van zijn zonden. Laten wij uiterst terughoudend zijn om een directe relatie te leggen tussen ziekte en zonde. Zolang de vrienden van Job hun mond hielden, waren ze hem tot steun. Maar toen ze gingen spreken, beter geformuleerd: 'preken', nam de ellende voor Job alleen maar toe. Hun valse beschuldigingen aan het adres van Job veroorzaakten veel leed en verdriet. Hij bestempelde hen dan ook als *jammerlijke vertroosters* (Job 16:2). Laten we dus op onze hoede zijn voor een al te gemakkelijke constatering, dat God een mens straft voor zijn zonde door hem ziek te maken. Dit gaat niet altijd op, maar hier in deze psalm is het wel het geval. De constatering dat Davids ziekte het gevolg was van zonde in zijn leven, kwam echter niet van de buitenwacht maar van David zélf, en dat maakt een groot verschil!

Het eerste couplet (vs. 2-13)

In het eerste couplet beschrijft David zijn ziekte, en de gevolgen daarvan:

- Gods pijlen waren tot diep in zijn vlees doorgedrongen, en de hand van de HEERE was op hem neergedaald;
- niets aan zijn vlees was meer gezond;
- niets was heel aan zijn gebeente;
- zijn wonden stonken en etterden;
- hij was gebogen en zeer diep gebukt;
- zijn lenden waren vol ontsteking, niets was meer gezond aan zijn vlees;
- hij was uitgeput en volslagen verbrijzeld;
- zijn hart bonsde in zijn binnenste;
- zijn kracht begaf hem, en zelfs het licht van zijn ogen moest hij missen;
- zijn vrienden, bekenden en familie hadden zich van hem teruggetrokken;
- zijn vijanden stonden hem naar het leven, spanden hem strikken en maakten hem het leven zuur met hun boosaardig geroddel.

De lichamelijke en geestelijke strijd kwelde David. Hij was uitgeput, depressief en overbelast. Er zijn veel overeenkomsten met Job. Denk aan zijn afzichtelijke ziekte, vrienden, bekenden en familie die zich van hem hadden teruggetrokken. Job genoot nog wel het gezelschap van zijn vrienden, maar of je met dit soort 'vrienden' blij moet zijn!? En ten slotte: Davids vijanden verheugden zich en keken met leedvermaak uit naar zijn laatste ademtocht (vgl. Ps. 41:6).

Praktische toepassing

David was zich ervan bewust dat zijn stinkende en etterende wonden het gevolg waren van zijn verdwaasdheid (vs. 6). De vrucht van de zonde smaakt aanvankelijk wel zoet, maar heeft een bittere nasmaak: *'De wijze vreest en wijkt van het kwaad. Maar de dwaas gaat zich te buiten en voelt zich toch veilig'* (Spr. 14:16).

David erkende dat hij als een dwaas had gehandeld door niet van het kwade te wijken, maar eraan toe te geven. Iemand kan zich lange tijd te buiten gaan aan bepaalde zonden en zich toch veilig voelen. In de Bijbel is een dwaas iemand die geen rekening houdt met God, of zegt dat er geen God is. Omdat God het kwaad in de regel niet meteen bestraft, maakt de dwaas zich schuldig aan de gruwelijkste misdaden en voelt hij zich toch veilig (zie Ps. 14:1; 53:2; Pred. 8:11-13).

Van een dwaas kan men niet anders verwachten, maar hoeveel gelovigen gedragen zich niet als dwazen? Onder het mom van de genade gaan zij zich te buiten aan bepaalde zonden en voelen zich toch veilig. Wie er zo over denkt, heeft een verwrongen beeld van Gods genade. God behandelt de Zijnen als zonen, en zo nodig tuchtigt Hij ons in Zijn liefde (Hebr. 12:5-11). Dat is Gods genade!

Het tweede couplet (vs. 14-23)

In het tweede couplet spreekt David zijn hoop uit en werpt hij zich volledig in de armen van de HEERE, zijn God. Hij hield zich doof voor al het boosaardig geroddel over hem. Op de aanvallen van zijn vijanden reageerde hij niet. Hij gedroeg zich tegenover hen als een doofstomme (vs. 14-15). In plaats daarvan zocht hij zijn toevlucht bij de HEERE. Al zijn hoop was op Hem gevestigd. Hij was ervan overtuigd dat de HEERE hem zou antwoorden en hem zou helpen (vs. 16). In de verzen 17-18 stelt David zich bijzonder kwetsbaar op door ons kennis te laten nemen van wat er in hem omging. Nu hij wankelde, zag hij het leedvermaak van zijn vijanden al voor zich. Als de Heere hem niet snel hielp, zouden zijn vijanden over hem triomferen.

Bij deze gedachte brak het angstzweet hem uit, want zichzelf kon hij niet helpen (vs. 11). En degenen die hem misschien konden helpen, hadden zich van hem teruggetrokken (vs. 12). Hun plaats was ingenomen door vijanden, die hem naar het leven stonden (vs. 13). Er was er maar Eén die hem in deze benarde situatie kon helpen: de Heere, zijn God (vs. 16). Zonde in ons leven verbreekt de gemeenschap met God. Wanneer we een beroep doen op God, zal eerst de

gemeenschap moeten worden hersteld (zie Jes. 59:1-2). Dit gebeurt door onze zonden voor God te *belijden* (zie 1 Joh. 1:9). En dit is wat David deed: hij beleed zijn zonden en ongerechtigheden (vs. 19).

Het gedenkoffer

Als we bedenken dat Psalm 38 werd gezongen bij het gedenkoffer, ligt hierin een kostbare gedachte besloten. Het spijsoffer was het enige offer, dat niet bloedig was. Het spreekt niet van de dood, maar van het leven van de Heere Jezus op aarde: Zijn leven waarin Hij de Vader volkomen heeft verheerlijkt. Bij het spijsoffer of graanoffer moest een gedenkoffer worden gebracht (zie Lev. 2:2,9,16). Dit was een gedachtenis-deel dat alléén voor God was bestemd. De priester liet het op het altaar in rook opgaan als een vuuroffer tot een liefelijke reuk voor de HEERE (Lev. 2:9). Het leven van Christus was zoals de wierook, die met een welriekende geur voor Gods aangezicht opsteeg. Wij begrijpen maar een fractie hiervan, want niemand kent de Zoon dan de Vader (Matt. 11:27). Daarom was het

gedenkoffer alleen voor God bestemd. Van wat overbleef van het spijsoffer mochten de priesters eten. Ook op de toonbroden in het heiligdom moest wierook liggen als een vuuroffer voor de Heere (Lev. 24:7).

De betekenis van het gedenkoffer is tweërlei: de offeraar gedenkt de Heere, en de Heere richt Zijn aandacht op de offeraar. De offeraar wordt voor Hem in herinnering gebracht (vgl. Num. 10:10). In Leviticus 2 belijdt de offeraar de Naam van de Heere en verbindt de grootheid van Zijn Naam met het spijsoffer, *en Hij gedenkt de offeraar*. In Leviticus 24 wordt de Naam van de Heere als het ware in wierook op de toonbroden geschreven. Maar tegelijkertijd gedenkt de Heere Zijn volk in het symbool van de toonbroden. Als Hij aan Zijn volk denkt, komt Hij tussenbeide, en is dit hun ten goede (Lev. 26:44-45; Ps. 89:48, 51). Als Hij de ongerechtigheden 'niet gedenkt', wil dit zeggen dat Hij ze vergeeft (Ps. 79:8-9; Jer. 31:34).

Het gedenkoffer dat David bracht, had als doel dat de Heere

hem in beeld kreeg. Terwijl hij het gedenkoffer bracht en de liefelijke reuk van de wierook vanaf het altaar voor God opsteeg, bad hij de woorden: '*HEERE, verlaat mij niet. Mijn God, wees niet verre van mij! Haast U, mij ter hulp, HEERE mijn heil*' (vs. 22-23). Hier wordt prachtig uitgebeeld wat Christus tot de Zijnen zegt: '*Voorwaar, voorwaar, ik zeg u: alles wat u de Vader zult bidden in Mijn naam, zal Hij u geven. Tot nu toe hebt u niets gebeden in Mijn naam; bid en u zult ontvangen, opdat uw blijdschap volkomen zal zijn*' (Joh. 16:23-24). We begrijpen nog maar een fractie van de liefde en de gemeenschap tussen de Vader en Zijn Zoon Jezus Christus. Als we hiervan méér begrepen, zouden we veel vaker gebruik maken van het gedenkoffer. Het gebed in combinatie met het 'gedenkoffer' doet het Vaderhart sneller kloppen. Laten we dan ook een voorbeeld aan David nemen en ons hart voor Hem uitstorten bij het gedenkoffer.

Praktische toepassing

Elk kind van God dat te maken krijgt met ernstige ziekte, moet zich afvragen of de Heer hem hiermee iets te zeggen heeft. Zijn er zonden in mijn leven waaraan ik halsstarrig vasthoud? Zoals we overdacht hebben, zijn zonden de oorzaak ervan dat de gemeenschap met God wordt verbroken. God, onze Vader, doet er alles aan om die gemeenschap te herstellen; ziekte is één van de middelen die Hij gebruikt om tot Zijn doel te komen.

In deze Psalm worden drie stappen genoemd die leiden naar genezing:

1. Erken en belijd uw of jouw zonden (vs. 4-6).
2. Stel alle hoop op God (vs. 16).
3. Roep Hem in het geloof aan (vs. 22-23).

Hiermee is niet gezegd dat dit stappenplan altijd naar lichamelijke genezing zal leiden; was dat maar waar! Vandaag zien we het fenomeen dat christenen al hun hoop vestigen op zogenaamde genezingsbedienaars, om genezen te worden van hun handicap of ziekte. Nog maar enkele jaren geleden werden er vanuit Nederland massaal vluchten naar Nigeria geboekt, om in Lagos door een zeer bedenkelijk persoon genezen te worden. Inmiddels is deze vaak bejubelde 'profeet' bij velen uit de gratie gevallen, en voor de zoveelste keer is men een illusie armer geworden. Het is nergens voor nodig om ons heil bij een genezingsbedienaar te zoeken. Vroeg of laat vallen al deze zogenaamde dienaars door de mand. Jezus is mijn Heiland. Hij is met eerbied gesproken 'mijn Genezingsbedienaar'. Door Hem mag ik rechtstreeks tot de Vader bidden.

Als je zelf tot de conclusie bent gekomen dat je ziekte wel eens een gevolg kan zijn van je zonden en je behoefte eraan hebt om hierover met een ander te spreken, doe dat dan. Alleen al het delen van dit soort zaken met een of meerdere vertrouwenspersonen, kan genezend werken. In Jakobus 5:14 worden de oudsten erbij geroepen. Van oudsten wordt verwacht dat ze wijs en geestelijk zijn; dat ze iets niet gaan rondbazuinen wat zich in de binnenkamer afspeelt. Wat er verder in Jakobus 5 over dit onderwerp wordt geschreven, laten we nu voor wat het is. Persoonlijk hecht ik aan een ritueel niet al te veel waarde, behalve dat we elkaar de zonden moeten belijden en voor elkaar moeten bidden. Maar laten we elkaar a.u.b. niet gaan verketteren om een flesje olie. Eenieder is wat mij betreft vrij om de olie wel of niet te gebruiken.

Profetische toepassing

Er zijn uitleggers die van mening zijn dat het lijden dat over David kwam, profetisch spreekt van het lijden dat over Christus is gekomen. Ze vergeten daarbij echter dat David spreekt over 'mijn zonde' (vs. 4), 'mijn ongerechtigheden' (vs. 5), 'mijn verdwaasdheid' (vs. 6), en 'mijn plaag' (vs. 12). Christus heeft echter geen zonde gedaan (1 Petr. 2:22), Hij heeft geen zonde gekend (2 Kor. 5:21), en in Hem is geen zonde (1 Joh. 3:6). Alleen Hij kon zeggen: 'Wie van u overtuigt Mij van zonde?' (Joh. 8:46).

De Bijbel leert dat Christus onze zonden in Zijn lichaam heeft gedragen op het hout ¹, en dat Hij voor ons – op het kruis – tot zonde is gemaakt ². Vandaar dat men tot de gedachte is gekomen dat we in deze Psalm de Geest van Christus horen spreken over 'mijn zonden' enzovoorts. J.N. Darby schrijft hierover het volgende:

1) Hij 'die geen zonde heeft gedaan en geen bedrog werd in zijn mond gevonden', die als Hij uitgescholden werd, niet terugschold, als Hij leed, niet dreigde, maar Zich overgaf aan Hem die rechtvaardig oordeelt; die Zelf onze zonden in zijn lichaam heeft gedragen op het hout, opdat wij, voor de zonden afgestorven, voor de gerechtigheid leven: 'door zijn striemen bent u gezond geworden' (1 Petr. 2:24).

2) 'Want Hem Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij voor ons tot zonde gemaakt, opdat wij zouden worden gerechtigheid van God in Hem' (2 Kor. 5:21).

'Nu is het evenwel de vraag in hoeverre de Geest van Christus in de toestand van deze Psalm wordt gevonden. Ik denk volledig, hoewel Christus persoonlijk natuurlijk nooit in zo'n toestand zou kunnen zijn. Zonder twijfel is de Psalm het gevolg van de zware kastijding die voor iedereen openbaar was. Zulke gevallen kunnen zich in al hun uitgestrektheid bij het overblijfsel voordoen. Het beginsel is overigens van algemene toepassing. In Christus kon natuurlijk niets gevonden worden waardoor Hij gekastijd, getuchtigd, moest worden, maar door de zonde in al zijn verschrikking en omvang voor Zich te zien, en op Zijn weg al de smarten te ontmoeten die het volk zullen treffen, kon Hij Zich – hoewel Hij het 'groene' hout was – in het oordeel verplaatsen dat over het 'dorre' hout zal komen. Hij kon eenvoudig niet zeggen wat hier staat, maar Hij kon wel volkomen meevoelen met hen die zo moeten spreken.' ³

Met Darby denk ik dat we dichter bij de Schrift blijven als we hier profetisch het overblijfsel uit Israël horen spreken tijdens de Grote Verdrukking, en niet Christus persoonlijk. David werd gedurende een periode in zijn leven door God getuchtigd vanwege zijn zonden. Het gaat m.i. te ver om deze periode van ongerechtigheid en tucht te verbinden aan het lijden van Christus op het kruis, zoals dit overduidelijk wel het geval is in Psalm 22.

3) J.N. Darby, Synopsis van de Bijbel III, p. 129-130

HET GETAL 70

In zijn boekje 'The Numerical Structure of Scripture' behandelt F. W. Grant hoofdzakelijk de getallen 1 tot en met 7. Hij zegt over het laatste getal: Het getal zeven valt uiteen in de factoren 3 en 4:

- het getal van de godheid (3);
- en dat van de mens en de wereld (4).

God heeft Zichzelf geopenbaard in de schepping, het werk van Zijn handen, en het getal zeven spreekt van goddelijke vervulling. Het getal 70 versterkt die gedachte met de factor 10, het getal van de menselijke verantwoordelijkheid.

BIDDEN OF WENSEN, OF ALLEBEI?

Gerard Kramer

Deze WoordStudie gaat over een woordgroep die zowel *bidden* als *wensen* kan betekenen. Hoe kan dat eigenlijk?

Bidden/wensen (Gr. *euchomai*)

In het Nieuwe Testament komen verschillende woorden voor, die allemaal iets betekenen als *vragen*, *bidden*, *smeken*, *willen*, *wensen*. Deze woorden vormen een groep van elkaar deels overlappende synoniemen, die anderzijds in bepaalde gevallen (te denken valt aan grammaticale combinaties, samenhang) duidelijk van elkaar moeten worden onderscheiden. Voor de vertaler en de uitlegger zijn zij soms een lastig te nemen hobbel. We kunnen ze onmogelijk allemaal in één WoordStudie bespreken, en daarom beperken we ons.

Het nu gekozen werkwoord *euchomai* komt al bij Homerus (midden 9e eeuw v. Chr.) in de hierboven genoemde betekenissen voor, namelijk o.a. *bidden*, *smeken*, *biddend beloven*, *een gelofte doen*, *wensen*. Volgens sommigen is de oorspronkelijke betekenis *plechtig de stem verheffen*. Het hiervan afgeleide woord *proseuchomai* (*euchomai* + het richting aangevende *pros*), dat veel vaker in het Nieuwe

Testament voorkomt, betekent echter altijd *bidden* (*tot*).

Ik bespreek nu alle gevallen van het enkele *euchomai*, en motiveer steeds de gemaakte keuze:

- Paulus echter zei: Ik zou God wel willen *bidden* dat én straks én voor lange tijd niet alleen u, maar ook allen die mij vandaag horen, zodanig werden zoals ook ik ben, uitgezonderd deze boeien (Hand. 26:29). Commentaar: is tot God gericht, dus *bidden*.
- En daar wij bang waren dat wij ergens op klippen zouden stoten, wierpen zij van [het] achterschip vier ankers uit en *wensten* dat het dag werd (Hand. 27:29). Commentaar: kan ook *baden* zijn, maar dan tot heidense goden ('wij' en 'zij' worden namelijk onderscheiden). Omdat die niet genoemd worden, lijkt *wensten* beter.
- Want zelf heb ik *gewenst* door een vloek [gescheiden] te zijn van Christus ter wille van mijn broeders, mijn verwanten naar het vlees (Rom. 9:3). Commentaar: God wordt niet genoemd. De keuze *gewenst* lijkt daarom veiliger.
- Wij *bidden* echter tot God dat u niets kwaads doet (2 Kor. 13:7). Commentaar: tot God gericht, dus *bidden*.
- En wij *bidden* ook hierom: uw volmaking (2 Kor. 13:9). Commentaar: uit de samenhang met vers 7 (aangegeven door *ook*) concluderen we dat 'God' erbij gedacht moet worden, dus *bidden*.
- Belijdt dus voor elkaar de zonden en *bidt* voor elkaar (Jak. 5:16). Commentaar: de toevoeging *voor elkaar* maakt duidelijk dat het om *bidden* gaat. Overigens hebben enkele belangrijke handschriften hier *proseuchomai*, dat altijd *bidden* betekent.
- Geliefde, ik *wens* dat het u in alles goed gaat en dat u gezond bent, zoals het uw ziel goed gaat (3 Joh.:2). Commentaar: God wordt niet genoemd, dus *wens* is veiliger. Maar de vertaling *bid* is zeker niet onmogelijk.

Gebed/wens/gelofte (Gr. *euchè*)

Dit woord komt bij Homerus slechts eenmaal voor, en wel in de betekenis van *gelofte*. In het Nieuwe Testament treffen we het slechts enkele keren aan:

- ...want hij had een *gelofte* gedaan (Hand. 18:18). Commentaar: uit de samenhang ('zijn hoofd had laten scheren') blijkt het niet om een *gebed*, maar om een *gelofte* te gaan.
- ...vier mannen die <uit zichzelf> onder een *gelofte* staan (Hand. 21:23). Commentaar: er staat letterlijk 'die een *euchè* op zichzelf hebben'. Dat kan geen *gebed* zijn, dus een *gelofte*; zie ook *zich het hoofd ... laten scheren* in vers 24.
- En het *gebed* van het geloof zal de zieke behouden en de Heer zal hem oprichten (Jak. 5:15). Commentaar: dit is de enige keer dat we dit woord met *gebed* moeten vertalen, omdat het terugverwijst naar het *bidden* (*proseuchomai*) van de oudsten in vers 14 en omdat er een reactie van de Heer – die kennelijk aangeroepen is – op volgt. Bovendien lijkt *bidt* voor elkaar (*proseuchomai*) in vers 16 via *dus* direct op het voorafgaande aan te sluiten.

HET HOGLIED

DEEL 47 - DE HOOGSTE TAAL VAN DE LIEFDE

Ger de Koning

Op zoek naar de Bruidegom

'De wachters die in de stad de ronde deden, vonden mij. Zij sloegen mij, verwonden mij, zij namen mijn sluier van mij af, de wachters op de muren. Ik bezweer u, dochters van Jeruzalem, als u mijn Liefste vindt, wat zult u Hem vertellen? Dat ik ziek ben van liefde! Wat heeft uw Liefste vóór boven een ander, o, allermooiste onder de vrouwen? Wat heeft uw Liefste vóór boven een ander, dat u ons dit zo bezweert?' (Hoogl. 5:7-9).

De bruid gaat verder op zoek in de stad (vs. 7). Daar doen de wachters hun ronde. Het is dus nog nacht. Ze zoekt hen niet op, maar zij vinden haar en treden hard tegen haar op. We zijn de wachters al eerder tegengekomen (Hoogl. 3:1-3). Daar zijn ze niet zo hard in hun optreden als hier. Nu verwonden zij de bruid. Als er afstand is gekomen tussen de Heer en ons, moeten we soms pijnlijke ervaringen opdoen. Dat laat de Heer dan gebeuren om ons naar Hem terug te brengen.

Slaan en verwonden, wat hier letterlijk met de bruid gebeurt, kan op figuurlijke wijze ook gebeuren, bijvoorbeeld door het maken van zware verwijten. Beschuldigende woorden kunnen er hard inhakken. Ze verwonden de ziel, ze doen pijn van binnen. Dat gebeurt als wij op een plaats zijn, waar we niet horen. Als de bruid direct was opgestaan en voor de bruidegom had opengedaan, was dit niet gebeurd, dan was haar dit lijden en de schande bespaard gebleven.

De wachters nemen haar ook haar sluier af. De sluier is een beeld van volledige toewijding aan de bruidegom. De sluier betekent: ik ben er alleen voor hem. Maar dat is niet waar. Het is wel haar belijdenis, maar niet haar praktijk. Daarom moet de sluier afgenomen worden. Als er huichelarij in ons leven is, moet de Heer die aan de kaak stellen en wegnemen. We zeggen bijvoorbeeld dat we alleen tot de naam van de

Heer Jezus samenkomen. Maar het is huichelarij als we dan onze eigen invulling aan de samenkomsten geven. Of we hebben onze vaste gewoonten waarvan niet mag worden afgeweken. Dan kan de Geest van God niet werken en moet de sluier worden weggenomen. De sluier is in dit geval geen teken van toewijding en overgave, maar een soort vergrendeling. Dit soort grendels, die de schijn van toewijding geven, maar in werkelijkheid de toegang van de Heer en de Geest tot ons leven versperren, moeten worden weggenomen.

Als de Heer daar soms hardhandige methoden voor gebruikt, laten we dan niet de ander die de Heer daarvoor gebruikt, de schuld geven. De 'wachters' die ons vinden, kunnen allerlei personen zijn. Ook al zijn het personen die, net als de wachters, geen idee hebben van wat ze ons aandoen, dan nog is het belangrijk de hand van de Heer erin te zien. Hij is bezig ons terug te brengen naar een levende verbinding met Hem.

We zien de uitwerking bij de bruid. Ze is niet in verwarring gebracht, maar accepteert de behandeling die ze krijgt. Ze weet dat het haar eigen schuld is. Daar begint de terugkeer. Ze is op een dieptepunt aangekomen en gaat aan de weg omhoog beginnen. We zien het ook bij Simson. Zijn lange haar – het uiterlijke teken van zijn toewijding aan en afzondering voor God – werd afgeknipt en weggenomen (Richt. 16:17-19). Zijn ogen werden uitgestoken en hij maalde meel in de gevangenis voor de Filistijnen (Richt. 16:21). Dieper kon hij niet zinken. Maar dan lezen we dat het haar van zijn hoofd weer *begon* te groeien (Richt. 16:22).

Als we oprecht en eerlijk zijn geworden, is dat een nieuw begin. Onze eerste toewijding was wel goed, maar geleidelijk werd het een dekmantel, een grendel. Als dat wordt ingezien, is de tijd voor hernieuwde toewijding aangebroken. Dat wil de Heer bij u en bij mij bewerken. In profetisch opzicht zal dit het overblijfsel in de eindtijd overkomen van de kant van de antichrist en zijn aanhangers. Die zullen het overblijfsel, de bruid, tuchtigen. Want zij doet niet met hen mee in het volgen van de antichrist. Zij zijn een middel in Gods hand hiertoe, zonder dat ze het zelf beseffen.

Na deze vernederende les gaat de bruid niet bij de pakken neerzitten. Ze gaat door met zoeken. De wachters heeft ze niet om hulp gevraagd. Ze heeft geen enkele relatie met hen. Zij hebben haar gevonden en zich ongevraagd met haar beziggehouden. Met *'de dochters van Jeruzalem'* is dat anders (vs. 8). Ze richt zich tot hen met de vraag of ze de bruidegom, als ze hem vinden, willen vertellen dat ze ziek is van liefde. Daarmee geeft ze aan hoe sterk ze naar zijn aanwezigheid verlangt. Ze heeft dat een keer eerder gezegd (Hoogl. 2:5), maar daar is ze in de armen van de bruidegom. Hier zegt ze het, terwijl ze hem mist en hij haar heeft moeten verlaten door haar eigen schuld.

Ze schaamt zich niet voor haar zwakheid en vraagt om hulp bij haar zoektocht aan hen die niet die intieme betrekking tot de bruidegom hebben (vgl. Hoogl. 6:1). Erkenning van zwakheid neemt niets van onze schoonheid weg, maar dwingt respect af. Als we enige

zelfkennis hebben, zijn we ons bewust dat we maar heel zwak zijn in het uitleven van onze voorrechten. We hebben niets aan onszelf te danken, maar alles aan de Heer.

De dochters van Jeruzalem zien aan de bruid een bijzondere schoonheid (vs. 9). Ze spreken haar met 'o, *allermooiste onder de vrouwen*'. Wij zouden zeggen: ze ziet er niet uit. Ze is immers door de wachters stevig onder handen genomen en gewond geraakt. Dat de dochters van Jeruzalem haar toch zo aanspreken, komt omdat ze vol is van de bruidegom. Dat wordt opgemerkt. Als wij vol zijn van de Heer Jezus, zullen allerlei dingen in ons leven die anders zouden opvallen, naar de achtergrond verdwijnen. We kunnen denken aan dingen die we hebben gedaan waarvoor we ons schamen.

Maar als we ze oprecht hebben beleden en we zijn vol van de Heer Jezus, straalt het getuigenis over Hem door alles heen. In plaats van minachting komt dan de vraag wat voor bijzonders er dan wel is aan Hem van Wie ons hart zo vol is, waardoor elke andere liefde in de schaduw wordt gesteld.

Het antwoord komt in de volgende verzen. Daarin geeft de bruid een beschrijving van de bruidegom. Ze zegt prachtige dingen over hem. Dit gaat verder dan alleen te zeggen wat ze van hem heeft ontvangen. Ze spreekt over hemzelf, hoe hij is. Haar beschrijving van hem is de geestelijke vrucht van de beproeving die ze heeft ondergaan als gevolg van het verlaten van hem.

ZORG VOOR ELKAAR

HANDELINGEN 6:1-7

Sietse Schaafsma

Een onverwacht pareltje uit Gods Woord treffen we aan in dit gedeelte. Door de zorg voor buitenlandse weduwen ontvingen de trouwe gelovigen een onverwachte zegen: vijandige Aäronitische priesters werden gehoorzaam aan het geloof (Hand. 6:7).

Hoe vaak is in gemeenten de zorg voor weduwen een primaire taak? Hoe vaak richten wij ons juist op het jonge, mannelijke, krachtige, rijke of intellectuele deel van de samenleving en denken daardoor ook de rest van de bevolking als een zegen van de Heer te zullen ontvangen?

Laten we bij de aanleiding beginnen. *Er ontstond gemopper* (Hand. 6:1). Dat is alles wat de Bijbel zegt, en dat is nog niet eens zo gemakkelijk te duiden. Sommigen hebben gesuggereerd dat er op zich niets aan de hand was, alleen maar onterecht gemopper. F.B. Hole bijv. zegt: 'Het was slechts een gemopper dat ontstond'¹. Maar als dat waar was, dan was het toch veel beter geweest de onterechte mopperaars terecht te wijzen? Weer anderen beweren dat er wel degelijk fouten ten grondslag lagen aan het gemopper. Deze fouten zouden zijn gemaakt door de apostelen! W. Kelly stelt: 'de bediening was in de handen van de apostelen'². Maar als zij zó faalden dat weduwen compleet 'over het hoofd gezien werden', dan was dat een ernstig kwaad in de ogen van de Heer! 'Vervloekt is hij die het recht van de weduwe buigt', zegt Deuteronomium 27:19. Op zijn minst zou je dan verwachten dat de apostelen schuld moesten belijden, boete zouden doen en hersteld zouden worden in hun functie – en al helemaal niet dat zij

vooraan mochten staan om een oplossing te suggereren!

Dat is ook de reden dat weer anderen zeggen dat het geen fout van de apostelen was, maar dat deze taak altijd al in de handen van 'leken' was. L.M. Grant stelt: 'Dit viel onder het toezicht van plaatselijke Joodse gelovigen'³. Maar als dat waar is, had verwacht mogen worden dat niet alleen het falen zelf maar ook de verantwoordelijke personen hiervoor aan de kaak werden gesteld en berouw moesten tonen. Maar niets van dat alles wordt naar voren wordt gebracht in dit gedeelte. En bovendien: als het al in de handen van een aantal gelovigen was, waarom zou de aanstelling van zeven andere gelovigen dan een oplossing zijn?

Misschien is er iets anders aan de hand. Daarvoor moeten we nog een stapje verder terug, naar de situatie waarin deze geschiedenis wordt beschreven. Wij beginnen vaak te lezen in vers 1 van hoofdstuk 6, maar waarom niet in hoofdstuk 5:42? De tempel was nog steeds de centrale vergaderplek. De boodschap van herstel van Petrus uit Handelingen 2 leek van alle kanten opgepakt te worden. Grote groepen, menigten, duizenden in en buiten Jeruzalem kwamen tot geloof. Ja, aan het eind van dit gedeelte zelfs ook nog een grote menigte van de priesters (vs. 7)! Stefanus was nog niet gedood, de gewone gelovigen werden nog niet vervolgd en waren nog niet verspreid. Dus er is alle reden om aan te nemen dat we nog dicht bij de Joodse bedeling zijn! De fundamenten voor de nieuwe tijd mogen dan door God zijn klaargemaakt, maar de verschijnselen zelf zijn nog zo Joods als maar mogelijk is.

1) 'It was only a murmuring that arose'.

2) 'was in the hands of the apostles'.

3) 'It was... supervised by local Jewish believers'.

Dit wordt ondersteund door het gebruik van de beide termen: de Griekssprekende [Joden] en de Hebreeën. De term 'Griekssprekenden' wordt elders in de Bijbel nooit gebruikt voor christenen, dus waarom zouden die er nu wel mee worden aangeduid? En omgekeerd wordt de term Hebreeën altijd gebruikt voor leden van het Joodse volk, dus waarom zouden er hier plotseling delen van de christelijke gemeente mee worden aangeduid? Ook het gebruik van deze termen ondersteunt de gedachte dat we de oorzaak van het gemopper nog binnen de Joodse context moeten zoeken.

Hoe was de weduwenzorg daar in Jeruzalem geregeld? In tegenstelling tot bijna elk ander rechtstelsel kende de Joodse wet geen erfrecht toe aan weduwen. Zij erfden niet van hun echtgenoot, maar voor hen gold wel een zorgplicht. De erfgenamen moesten uit de erfenis zorgen voor de weduwen op een niveau, zoals ze dat vroeger gewend waren. En als dat niet lukte, was er een collectieve zorgplicht (vgl. Deut. 26). Een deel van de tempeltienden was namelijk voor hen: *'In elk derde jaar zijn de tienden [ook] voor de vreemdeling en de weduwe'*. Deze tienden in het derde (en zesde) jaar moesten aan de priesters worden gebracht, die voor verdere distributie zorg droegen. Deze weduwen- en wezenzorg was volgens diverse bronnen een belangrijk onderdeel van het Joodse leven, een zorg die in handen was van de Joodse tempelautoriteiten. Hierbij werden twee begrippen gebruikt. De Quppah of 'korf' was een tweewekelijkse bijdrage voor degenen die zich enigszins konden redden, maar aanvulling nodig hadden, terwijl de Tamhui of 'kom' een dagelijkse bediening was voor diegenen die niets hadden. Deze korf of kom werd gebracht, en hoefde niet gehaald te worden en ze werd ook niet als aalmoes beschouwd. Je zou hierbij kunnen denken aan de weduwe uit Marcus 12 of Lucas 21, die haar twee munten in de offerkist gooide en daarmee geheel afhankelijk werd van het kommetje om in haar levensonderhoud te voorzien.

Opmerkelijk is dat de vastgestelde portie van eens in de drie jaar tien procent ongeveer ook de grootte aanduidt van de weduwenpopulatie in een 'normale' samenleving. Bij bijvoorbeeld de volkstelling in Nederland van 1991 noemde 2,3% van de bevolking als weduwe (65+). Stel nu dat we dit percentage toepassen op de toenmalige gemeente. Gerard Kramer schat in zijn beschouwing over het boek Handelingen de omvang van de gemeente – bescheiden – op 10.000 zielen, zodat ongeveer 300 weduwen aanwezig geweest zullen zijn. Als daarvan ruim genomen 20% Griekssprekend was, praten we over 50 tot 60 dames met een mogelijk probleem. Om hier vervolgens 7 specialisten op te zetten lijkt aan de royale kant! Maar wat nu als we de hele populatie van Jeruzalem als uitgangspunt nemen? De schattingen variëren dan van 20.000 tot 135.000 personen. Het is mogelijk dat er door de grote verschuivingen in het inkomsten- en uitgavenpatroon van de tempel door de opkomst van de menigten volgelingen van Christus een zekere druk kwam te liggen op bijvoorbeeld de voorraden die beschikbaar waren voor de dagelijkse bediening: de Tamhui.

Er was volgens bronnen destijds een duidelijke rangorde bij de uitdeling van de beschikbare rantsoenen: *'vrouwen kregen eerder hulp dan mannen, familieleden eerder dan vreemden, en leden van de plaatselijke gemeenschap eerder*

*dan buitenstaanders'*⁴. In tijden van schaarste is het dus goed voor te stellen dat buitenlandse, Griekssprekende weduwen werden overgeslagen bij de dagelijkse bediening. Dit gaf dan aanleiding tot klachten, tot gemopper. Echter op een veel grotere schaal dan 50 gelovige Griekssprekende weduwen, nl. onder al de Griekssprekende weduwen in Jeruzalem.

Dit lijkt des te waarschijnlijker als we de maaltijdsituatie van die begintijd onder ogen zien. De nieuwe Christusgelovigen hadden alles gemeenschappelijk, inclusief de maaltijden (Hand 2:42). Ook de weduwen maakten daarvan deel uit. Ja, deze zullen daarbij zelfs wel een leeuwendeel van de letterlijke bediening van de tafels voor hun rekening hebben genomen hebben, terwijl de jonge moeders druk met hun kinderen in de weer waren. Natuurlijk kreeg niet iedereen hetzelfde. Er staat: *'Ze deelden uit aan allen, naardat iemand nodig had'* (Hand 2:45). Het probleem van over het hoofd gezien worden was hierbij – binnen de kring van de gelovigen – niet waarschijnlijk! En als het al een keer gebeurde, waren het de weduwen die bij de distributie dit uit hun eigen mond spaarden om de jonge gelovigen van voldoende voedsel te voorzien. In Jeruzalem vielen alle gelovigen, ook de weduwen, nog onder de algemene zorg. De echte specialisatie hiervan te Efeze, waar de weduwen een uitzonderingspositie innamen, moest nog komen (1 Tim. 5). De klacht moet dan ook wel van buiten de kring van de Christusgelovige weduwen te Jeruzalem zijn gekomen.

Wellicht moeten we dan ook het morren (een typisch Joods begrip trouwens) verstaan als een gemopper over het handelen van de tempelautoriteiten ten opzichte van de buitenlandse weduwen, een dubbel kwaad onder Israël. Deze autoriteiten vielen niet onder het gezag van de apostelen, zodat ze door hen niet vermaand hoefden te worden. Maar hun nalatigheid gaf de gemeente de mogelijkheid om het evangelie handen en voeten te geven! Naast de prediking aan allen en de genezingen voor allen kwam er ook een genereuze opstelling in de voedselvoorziening voor *alle* buitenlandse weduwen! De twaalf apostelen konden die taak zelf niet oppakken, dan zouden ze de woorddienst veronachtzamen. Maar ze riepen de gemeente ertoe op zeven mannen voor die taak aan te stellen!

God Zelf had in het Oude Testament al aangegeven dat de zorg voor vreemdelingen en weduwen een belangrijk kenmerk van waar geloof was. En Hij had toen al een belofte gedaan: *'Dan kan de Leviet komen (...) en de vreemdeling, de wees en de weduwe die binnen uw poorten zijn, en zij kunnen eten en verzadigd worden; opdat de Heere, uw God, u zegent in al het werk dat u doet'* (Deut. 14:29). Dat hebben de gelovigen in Jeruzalem vervolgens ook gemerkt. Want het woord van God nam toe, het werd groter voor hen en in hen; en ook het getal van de discipelen in Jeruzalem vermeerderde zeer. Maar het was niet slechts een kwantitatieve groei! Er gebeurde een wonder: dit gedrag opende de ogen van een talrijke menigte van priesters, zodat zij gehoor gaven aan het geloof! Wat een zegen had de voedselvoorziening van deze buitenlandse oude weduwen met zich meegebracht! Laten ook wij daarom ervoor zorgen vooraan te staan in goede werken (Tit. 3:8).

4) Bratcher: 'women received help before men, relatives before strangers, and members of the local community before outsiders'.

